

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 21 (283)

28. mail 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. ¹/₂₉—¹/₂₃. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

¹ / ₁ lehek. Mk. 4000.—	¹ / ₄ lehek. Mk. 1000.—
¹ / ₂ „ „ 2000.—	¹ / ₈ „ „ 500.—
¹ / ₃ „ „ 1350.—	¹ / ₁₆ „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75°/_o, tekstis 100°/_o kallim.

Addressi muutmine 30 mk.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Põstkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Vabariigi valitsuse liikmete õigustest määrusandluse alal. 2) K. Reinberg, Politsei juurdlused süüdistaja vaatekohalt. 3) Näpujalgede tõendusjõust. 4) Märkeid otsimiskorraldusest. 5) Ametlik osa. 6) Küsimused ja kostmised. 7) Kuulutused.

Vabariigi valitsuse liikmete õigustest määrusandluse alal.

Eugen Maddison.

Olen puudutanud juba varem pealkirjas üllesseatud küsimust, kuid küsimuse tähtsus ning tõsidus vajab, et tema juure tagasi tulla. Artiklis „Administratiivsete määruste ja korralduste avaldamise kord“ („E. Politseileht“ nr. 44 — 1925. a.) tähendasin mööda minnes: „meil maksvate seaduste põhjal on määrusandluse võim nii vabariigi valitsusel (põhiseaduse § 60 p. 7 ja § 66) kui ka üksikudel ministritel (põhiseaduse § 58, ministeeriumide asutamise seadus § 211 märkus), kusjuures vabariigi valitsusel ei ole vaja selleks erilist volitust, sest valitsus annab välja määrusi ja korraldusi, hoolitsedes üldse seaduste täitmise eest, kuna üksikud ministrid peavad selleks igal üksikul alal volitatud olema vastavate seadustega“. Artiklis „Täidesaatva võimu õigustest määrusandlisel

alal“ („E. Politseileht“ nr. 49 — 1925. a.) kirjutasin: „isiklikult asun seisukohal, et vabariigi valitsusele on antud üldvolitus põhiseadusega. Mis puutub ministritesse, siis põhiseaduse seisukohalt vaadeldes puuduks neil üldse — isegi neil juhtumistel, kui seadus volitab neid selleks — õigus üldise tähtsusega määrusi anda. See on ainult valitsuse õigus, mida riigikoguga valitsus põhiseadust rikkumata ei saaks üksikutele ministritele edasi anda. Nendel aktidel peaks olema sama tähtsus, mis „arrêtés ministériels“ Prantsusmaal või „Ministerialverfügungen“ Saksamaal, s. t. nad võiksid olla ainult individuaalsed. Kuid meie praktika (seadusandline, samuti administratiivne ja kohtuline) on asunud seisukohale, et määrusandlist võimu võib deligeerida üksikutele valitsuse liikmetele,

mispärast sellega tuleb ka arvestada. H ä d a p õ h j e n d u s e k s o l e k s e e l p o o l t ä h e n d a t u d p õ h i s e a d u s e § 58, m i l l e j ä r g i m i n i s t r i t e „ a r v , t õ ö j a o t u s n e n d e v a h e l k u i k a l ä h e m a s j a a j a m i s e k o r d m ä ä r a t a k s e k i n d l a k s e r i s e a d u s e s “ .

Täieliku selguse võiksid küsimusse tuua põhiseaduse eelnõu motiivid, seletuskiri, asutavas kogus peetud vaieldused ning hääletamised, kuid sarnane materjal puudub täiesti. Tugedes põhiseaduse tekstile, oleks minu poolt artiklis „Täidesaatva võimu õigustest määrusandlisel teel“ avaldatud, ülaltoodud arvamine täiesti põhjendatud, sest põhiseaduse § 58 üksi ei oleks küllaldaseks toeks ministrite õigusele anda üldise tähtsusega määrusi. Kuid teiselt poolt tundub, et see arvamine nõuab revideerimist; nõuab seda mitte seepärast, et ta ei oleks kooskõlas põhiseaduse tekstiga, põhiseaduse sõnaliste väljendustega, vaid seepärast, et põhiseaduse vastuvõtmisel on jäetud midagi ütlemata, midagi selgitamata, mis aga kogu järgnevale praktikale on olnud aluseks. Tugedes ainult põhiseaduse tekstile, ei saaks eitada, et see praktika on põhiseadusest kaldunud kõrvale, on vale suuna võtnud, on põhiseadust kavakindlalt rikkunud. Kuid see kavakindlus ja sirgejooneline talitusviis on, minu arvates, küllaldaseks põhjuseks, et selgitada — kas põhiseaduse sõnaline väljendus ei võimalda ka teist arvamist, et selgitada neid motiive, kavatsusi ja arvamisi, mis põhiseaduse vastuvõtmisel kõigil olid teada, kuid vastavalt jäid väljendamata.

Ükski seadus, samuti ka põhiseadus ei ole kellegi abstraktne teoreetiline väljamõeldus; tema juured on tegelikus elus, tegelikkudes oludes. Seadus, millel puuduksid need juured, millel ei oleks seda alust, oleks surnultsündinud seadus. Sellelt seisukohalt meie põhiseaduse peale vaadates, leiame, et ka tal olid oma juured, oma tegelik eluline alus. Kõige pealt on selleks põhiseaduse enese sissejuhatuse sõnad, mis kõlavad: „Eesti rahvas, kõikumatus usus ja vankumatus tahtmises luua riiki, mis on rajatud õiglusele ja seadusele ja vabadusele, kaitseks sisemisele ja välisele rahule ning pandiks praegustele ja tulevatele põlvedele nende ühiskondlikus edus ja üleüldises kasus, võttis vastu ja määras a s u t a v a k o g u k a u d u j ä r g m i s e p õ h i s e a d u s e “ . Teiseks, tuleb neid aluseid otsida asutava kogu aegses seadus- ja määrusandluses, sest, kahtlemata, on väljendatud selles kaudselt asutava

kogu tahe, mida asutav kogu väljendas lõpuliikult vastuvõetud põhiseaduses. Raske oleks kujutada ette, et asutav kogu ühel ajal põhiseaduse valmimisega oleks pannud maksma seadusi või kiitnud heaks määrusi, mis risti vastu käiksid sellele, mis kavatsatud põhiseadusega. Seepärast arvan, et käesoleva küsimuse selgitamisel tuleb otsekoheste motiivide puudusel arvestada kui motiividega, mis asutav kogu ise m u j a l õ e l n u d v õ i t u n n u s t a n u d h e a k s s a m a k ü s i m u s e k o h t a .

Teatavasti oli ministeeriumide asutamisseaduse § 211. ja selle märkuse põhjal, ministrite nõukogul, üksikudel ministritel ja teistel vastava võimuga varustatud isikudel õigus määrusi, instruksioone ja korraldusi anda välja («Мѣры, принимаемыя министромъ къ исполнению закона или учреждения существующаго, и не отмѣняющія никакихъ законовъ предыдущихъ, не составляютъ сами собою закона новаго, и не превышаютъ власти, данной министру. Примѣчаніе (по прод. 1906 г.). Обязательныя постановленія, инструкціи и распоряженія, издаваемыя Совѣтомъ Министровъ, Министрами и Главноуправляющими отдѣльными частями, а также другими, на то закономъ уполномоченными, установленіями, не должны противорѣчить законамъ» jne. Sedasama nägi ette ka vene põhiseadus («Основные государственные законы») — nimelt § 122, mis tekstuaalselt täpselt vastab ministeeriumide asutamisseaduse § 211 märkusele. Kuid ühtlasi oli määrusandline võim, valitsemise korras, ka keisril sama põhiseaduse § 11 põhjal («Государь императоръ, въ порядкѣ верховнаго управленія, издаетъ, въ соотвѣтствіи съ законами, указы для устройства и приведенія въ дѣйствіе различныхъ частей государственнаго управленія, а равно повелѣнія, необходимыя для исполненія законовъ»). Neist paragrahvidest selgub, et keisril kui ka ministrite nõukogul, ministritel ja teistel nimetatud administratiiv - võimudel olid tähendatud õigused määrusandlisel alal vastavate seaduste üldvõltuse põhjal. Seda kinnitab iseäranis ministeeriumide asutamisseaduse § 211. sõnad «не составляютъ сами собою закона, и не превышаютъ власти, данной министру».

Samuti talitati ka meil meie iseseisvuse esimestel päevadel. Keegi ei kahelnud selle juures, et ajutisel valitsusel ja üksikudel ministritel on määrusandline võim; ajutisele valitsusele loeti isegi võimaliku olevat anda seadusandlist võimu („Ajutise Valitsuse võimupiiridest“, „R. T.“ nr. nr.

3 ja 4 — 1918. a.). Üksikud ministrid andsid välja määrusi, mis ehk ulatuvad ministeeriumide asutamiseaduse § 211 ja selle märkuse seisukohalt isegi ministrite võimust kaugemale („Trükiastjade ajutised määrused“, „R. T.“ nr. 1 — 1918. a., „Tervishoiu peavalitsuse määrused“, „R. T.“ nr. 4 — 1918. a. jne.). See praktika leidis kinnitamist „Ajutise seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise korras“ („R. T.“ nr. 1 — 1919. a.). Selle seaduse II peatükk („Administratiivsed korraldused“) kõneleb: „üksikute täidesaatva riigivõimu asutuste (ministeeriumide ja tema osakondade) poolt lähevad välja administratiivsed korraldused, mille sihiks on seaduste maksmapanemine, nende kokkukõlastamine mitmesuguste elunähtustega ja spetsialiseerimine, ilma et muudetaks selle läbi seadust sisuliselt või rikutaks avalikõiguslikke norme või eraõigusl. vahekordi; nende hulka kuuluvad ka põhjusemõttelised seletused ja ringkirjad. Ka Eesti ajutine valitsus, kui kõrgem administratiiv-võim, annab administratiivseid korraldusi ja määrusi välja, siis kui nad üksiku ministeeriumi võimkonnast laiemale ulatuvad“. Teiste sõnadega, selle seadusega pandi meil maksta sama kord, mis oli nähtud ette vene põhiseaduse § 122 ja ministeeriumide asutamiseaduse § 211 ja selle märkuses, nimelt anti üldvolitus määrusandlisel alal ajutisele valitsusele ja üksikutele ministritele. Seda kinnitavad näit. „kohtuministeeriumi ajutine määrus“ („R. T.“ nr. 1 — 1919. a.); „Kohtuministri ringkiri vallakohtute ja ülemtalurahvakohutute tegevuse lõpetamise asjus“ („R. T.“ nr. 4 — 1919. a.) j. t. Administratiiv-kohtu kord („R. T.“ nr. 10 — 1919. a.) kõneleb samuti „üksikute ministeeriumide ja nende osakondade ja teiste seaduses eraldi tähendatud riigiasutuste poolt tehtud“ otsustest, korraldustest ja määrustest. See kõik tõendab, et tolleaegsete seaduste seisukohalt kuulus määrusandline võim ajutisele valitsusele kui ka üksikutele valitsuse liikmetele. Selle võimu juures ei kahelnud isegi „Eesti vabariigi valitsemise ajutine kord“ („R. T.“ nr. 44 — 1919. a.). Teatavasti, ei sisaldanud valitsemise ajutine kord vastavat paragrahvi, milles oleks olnud jutt valitsuse ja üksikute ministrite määrusandlisest võimust, kuid valitsemise ajutine kord kõneles sellest, et „kõik seni sed seadused ja seaduslikud määrused jäävad maksta, kui asutava kogu, vabariigi valitsus või muud sel-

lekohased seaduslikud võimud ei kaota neid seaduslikus korras, ei muuda ega täienda, või kui see valitsemise ajutine kord ei ole juba kaotanud neid, muutnud või täiendanud“ (VII. Seaduste ja määruste jõud, § 22). Ei olnud valitsusel esialgu ka seadusandlist võimu; seda anti talle palju hiljem („R. T.“ nr. 109 — 1919. a.). Selle juures tuleb tähendada, et „ajutist korda“ võis muuta ainult siis, kui vähemalt pool asutava kogu liikmete üldisest arvust nõus on sellega (§ 24), ning et see ajutine kord hakkas „maksma tema avaldamise päevast „Riigi Teatajas“ ja maksab Eesti vabariigi põhiseaduse väljakuulutamiseni“ (§ 25). Ajutine kord ilmus „R. T.“ 9. juulil 1919. a. Sellest, et valitsemise ajutises korras puudus vastav paragrahv täidesaatva võimu määrusandlisel alal, oleks võidud järeldada, et tal ei ole seda õigust, ja selleks, et talle seda anda, tuleks muuta § 24 korras ajutist korda. Kuid sellele kõneles vastu § 22, mille järgi täidesaatva võimu õigused määrusandlisel alal täiesti väljaspool igasugust kahtlust. Seda näeme ka ajutisele korrale järgnevalt määrusandlusest (näit., kohtuministeeriumi määrus, „R. T.“ nr. 45 — 1919. a.). Selle aluseks oleksid ajutise korra § 22, § 15 esimene lõige, § 17 kolmas lõige ja seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise ajutise korra peatükk II. § 15. kõneleb: „Eesti vabariigi ülemat korraldavat ja täidesaatvat võimu teostab vabariigi valitsus. Tema valitseb kõikide vabariigi sise- ja välisasjade üle, kokkukõlas seadustega ja määrustega, mis Eestis maksvad“ jne.; § 17. kolmas lõige omalt poolt kinnitas, et „valitsuse esimehe ja liikmete vahekorra ja valitsuse tegevuse korraldamise kohta pannakse maksta lähemad määrused eriseaduse väljaandmise teel“. Sarnaseks eriseaduseks määrusandluse alal aga tuleb lugeda seaduste ja administratiivsete korralduste väljaandmise ja väljakuulutamise ajutist korda.

Ühtlasi näeme asutava kogu seadusandluses tendentsi üksikutes seadustes ette, kellele kuulub vastavas asjas määrusandline võim. Loteriide seaduses („R. T.“ nr. 53 — 1919. a.) oli see antud sise- ja rahaministritele; koolikohustuse laiendamise määruses („R. T.“ nr. 70 — 1919. a.) haridusministeeriumile; riigikontrolli ajutise seaduse muutmise seaduses („R. T.“ nr. 71 — 1919. a.) kontrollnõukogule; maa-

seaduses („R. T.“ nr. 79/80 — 1919. a.) valitsusele; ühistegeliste asutuste sundusliku välise revisjoni seaduses („R. T.“ nr. 110/111 — 1919. a.) valitsusele; rahva-väelaste ja nende perekondade pensiooni seaduses („R. T.“ nr. 26/27 — 1920. a.) töö- ja hoolekandeministeeriumile; suur-, kesk- ja väiketööstuse seaduses („R. T.“ nr. 28 — 1920. a.) kaubandus-tööstusministeeriumile; iseäralise ärimaksu-komitee seaduses („R. T.“ nr. 61/62 — 1920. a.) rahaministrile; tulumaksuseaduses („R. T.“ nr. 63/64 — 1920. a.) rahaministrile; piirituse ja viinamüügi seaduses („R. T.“ nr. 65/66 — 1920. a.) — rahaministeeriumile jne.

Riigikohtu seadus („R. T.“ nr. 82/83 — 1919.a.) asub määrusandluse küsimuses samal seisukohal, kinnitades, et „seaduste, määruste ja korralduste väljakuulutamise ja algtekstide koondamine ja alalhoidmine läheb riigikohtu kätte vabariigi valitsuse poolt määratavast tähtajast alates“ (§ 21).

Sellest kõigest võime järeldada, et kuni põhiseaduse maksmahakkamiseni asus meie seadusandlus seisukohal, et määrusandlisel alal on vabariigi valitsusel kui ka üksikutel ministritel üldvolitus, kuid ühtlasi kõvenes seadusandluses tendents vastavatel juhtumistel üldvolitust asendada ministrite suhtes erivolitustega. Kõik see sündis põhiseaduse valmimise

ajal. Järjekult peaks see, otsekoheste motiivide puudusel, ka selgitama, kuidas asja peale vaatab põhiseadus, mida mõtlesid ja tahtsid selle loojad — meie asutav kogu. Ei võiks, minu arvates, kahelda selle juures, et asutav kogu arvestas meie seadusandluse käiguga, arvestas oma tegevusega, ja arvestades seda, tahtis ka väljendada põhiseaduses vastavalt.

Seepärast tuleks arvata, et asutav kogu, ministrite õigustest määrusandlisel alal mitte kõneledes, tahtis seega ainult üht öelda, nimelt, et põhiseaduse järgi ei ole ministritel üldvolitust määrusandlisel alal (üldvolitus jääb ainult valitsusel), kuid neid võib eriti volitada üksikutele juhtumistel, kui harilik seadusandja (riigikogu) seda tarviliku leiab olevat. Teiste sõnadega asutava kogu ülesandeks oli muuseas tõmmata teatavaid kindlaid vahekordi mõlemate (seadusandlise ja täidesaatva) võimude vahel, et tulevikus ükski neist ei saaks tungida teise võimkonda, ei saaks kitsendada teise õigusi, jättes täiesti tulevasele seadusandjale (riigikogule) korraldada kõiki muid neist vahekordadest tekkivaid küsimusi, ühtlasi ka üksikute valitsuse liikmete tegevust ja nende õigusi.

Politsei juurdlused süüdistaja vaatekohalt.

K. Reinberg.

Juurdluse toimetamisest on olnud nii mõnigi kord juttu „E. Politseilehe“ veer-gudel. Kuid ikkagi tuleb pöörduda selle aine juure. Ühel või teisel puhul võib panna tähele politsei juurdluste puudusi, mis kõnelevad, et juurdluse toimija ei ole suutnud endale täies ulatuses üles seada neid ülesandeid, mis taotleb ühe või teise kuritegevuse jälgimine lõpusihina.

Eriti kujukalt tulevad ilmsiks politsei juurdluste puudused, kui nende järele rahukohtus esineda süüdistajana. Võtame, näiteks, meil nii sagedasti ettetulevaid vargusasju. R. tr. s. § 170 näeb ette terve rea asjaolusid, mis suurendavad kaebelaluse süüdi ja kõrgendavad karistust. Koh-tupraktika on sarnane, et nõuab kohtuot-suselt mitte üksi mainimist, missuguse § 170 punkti põhjal on kaebelalusele mõistetud kõrgendatud karistus, vaid ka nende faktiliste asjaolude ettetoomist, mis põhjen-davad seda kõrgendatud karistust. Nende

asjaolude puudumine kohtuotsuses võib olla isegi otsuse kasseerim. põhjuseks. Sel-lest järgneb, et kõik r. tr. s. § 170 loetletud asjaolud peavad olema kindlaks tehtud politsei juurdluses. Tihti pannakse toime vargused öö-katte all. Kuid sageli pole politsei juurdlustest näha, millal vargus on pandud toime. Kahjukannataja, vahel ka tunnistajad, teavad enamasti üles anda, millal nad nägid varastatud varandust vii-mane kord. Ütleme, see sündis eelmisel öhtul, kuna vargus tuli ilmsiks vara hom-mikul. Selge on sarnasel korral, et var-gus võis toimitud olla öösel. Kuid see as-jaolu peab kindlaks tehtama juurdluse kau-du, et kohus võiks arvestada temaga.

Samuti loeb r. tr. s. § 170 karistust kõr-gendavateks asjaoludeks, kui süüdlased varguse toimepanemiseks ronisid aknast sisse, ronisid üle müüri, aia või üle mõne muu tõkke või läksid majja väljamõeldud ettekäändel. Neid asjaolusid tarvis selgi-

tada kahjukannataja ja tunnistajate ülekuulamisel. Tarbekorral tuleks toime panna ka vaatlus kuriteo kohal. Vaatlus on tingimata tarviline juhtumustel, kus on tegemist sissemurdmisega kuuridesse, aitadesse või teistesse kõrvalhoonetesse (vargused sissemurdmisega eluhoonetesse alluvad, teatavasti, üldkohtuasutustele) või on lahtimurdmise kaudu avatud mingisugused varanduspanipaigad. Sealjuures tuleb panna tähele, et sissemurdmise tundemärkiks loetakse vägivalda, sellele vaatamata, kui suured või kui tähtsusetud on vägivalda tarvitamise tagajärjena tekkinud vigastused.

Karistust raskendavaks asjaoluks loeb seadus ka seda, kui vargus on pandud toime mitmete isikute poolt kokkuleppel. Kohtupraktika loeb „mitmeteks“ isikuteks ka kaks isikut, kuid selle seaduse käsitlemine nõuab, et nad oleksid jõudnud kokkuleppele enne varguse momenti teo toimepanemise kohta.

Juurdlemisel tarvis selgitada kahjukannataja ja kaebealuste vahet; kas nad ei teeni kahjukannataja juures ja ei ela temaga ühes ruumis. Ka need asjaolud võib kohus arvesse võtta asja otsustamisel (ma kirjutan „võib“, sest et r. tr. s. § 170 tarvitusele võtmine ripub ära kohtu heaksarvamisest ning pole temale sunduslik).

Eritähelepanu juurdluste toimimisel varguste kohta tuleb pöörduda kindlakstegemisele, kas kaebealune pole eelkaristatud varguse või kelmuse eest (§ 170 p. 8). Kohus ei või sugugi arvestada, näit., kaebealuse tunnistamisega, et tema on enne karistatud varguse eest. Juurdlus tuleb varustada täpse väljavõttega kohtuministeeriumi karistusteadetest, tähendades, kust võetud andmed karistavuse kohta, millal oli kohtuotsus ja millal viimane täitmisele pöördud. Ainult siis, kui esimene kohtuotsus on astunud seadusjõusse, loetakse järgnev vargus korduvaks; vastasel korral koostakse järgnev kohtuotsus eelmisega. Tõsi küll, ka kohtu käsitada on kohtuministeeriumi karistusteadet. Kuid sellegi poolest ei ole politsei juurdlustes andmed kaebealuse endise karistavuse kohta üleliigsed: mööda minnes juhtumistest, kus kuriteo korduvus tingib juurdluste üleandmist kohtu-uurija korraldusse, peab tähendama, et täpsed andmed kaebealuse karistavuse kohta seavad rahukohtu tarviduse ette arvestada selle karistavusega, kui karistust raskendava asjaoluga.

Ent politsei, eriti kriminaalpolitsei, kelle õlgadel lasub võitlemine kuritegevusega, ei pea mitte ainult süüdistajana esinema. Juurdluste põhilauseks peab olema täieline erapooletus. Seepärast ei tohi juurdlustes vaikides mööda minna sarnastest asjaoludest, nagu varguse toimepanemine äärmise puuduse tõttu või varastatud varanduse vabatahtlik tagasiandmine omanikule; asjaoludest, millised r. tr. s. § 171 põhjal pehmendavad karistust. Sarnased asjaolud tulevad juurdluste kaudu kindlaks teha mitte ainult õigluse, vaid ka politseiteenistuse huvides. Teada on, et meie vanglad on omaette ülikoolid varaste ja kelmide väljakoolitamiseks. Mida ei tea äsja sinna sattunud kuritegija, seda õpetavad temale vanglas tema kaaslased. Mõistagi, et juhtumistel, kus äärmise puudus on tõuganud kaebealuse vargusele, tuleb politseil selle eest hoolt kanda, et kohtul võimalus oleks määrata talle tingimisi karistus ning seega anda tagasi seltskonnale kodaniku, kes tulevikus, võib olla, teenib ausalt endale leiba.

Otstarbekaks oleks, kui politseiametnik juurdluste algul värskendaks mälus vastavad seaduse paragrahvid ning seega teadlik oleks nende nõudmistele kohta, mis peale juurdlust peab andma vastuse. Ei või asja peale nii vaadata, et üks kohus selgita, mis minul jäi selgitamata.

Pahatüü ei leidu juurdlustes andmeid kuriteo kordasaatmisega kaasaskäivate asjaolude kohta.

Kuritegudes, mis alluvad rahukohtule, ja nendest ainult on siin jutt, loetakse üheks karistust kõrgendavaks asjaoluks kaebealuse läbimõeldud tegevus (r. tr. s. § 14). Seega peaksid asjaolud, millel korda saadetakse kuritegu, leidma politsei juurdlustes igakülgset valgustust. Samuti ei tohi juurdlustes vaikides mööda minna sarnastest asjaoludest, nagu kaebealuse katsed kahtlust juhtida süütu inimese peale ning kangekaelne süü eitamine. Need asjaolud tuleksid fikseerida juurdlustes, sest nad etendavad rahukohtus, samuti kui üldkohtuasutustes, karistuse määramisel tähtsat osa.

Olgu ka tähelepanu pöördud läbiotsimise, ettenäitamise ja vaatlemise protokollide kokkuseadmisele. Vähe on sellest, et need protokollid on kahe tunnistaja poolt alla kirjutatud, tarvis on ka, et allakirjutajad võtavad osa protokollis kirjelatud tegevusest selles mõttes, et nendele ei seletata ainult ühe või teise akti eesmärki, vaid et nendele selgitatakse järje-

kindlalt protokollis fikseeritava tegevuse üksikuid momente. Minul on teada juhtumine, kus kaitse kutsus rahukohtusse välja kriminaalpolitsei poolt kokkuseatud läbiotsimise protokollile allakirjutanud tunnistaja, kes kohtus seletas, et tema ei tea läbiotsimisest midagi, läbiotsimise ajal viibinud köögis, kust teda kutsutud protokollile alla kirjutama. Kaitse püüdis selle tunnistaja seletuse najal läbi kukutada tervet süüdistust. See oleks läinudki temal korda, kui süüdistaja poleks suutnud teha kindlaks, et läbiotsimise protokollis ette toodud asjaolud vastavad tõele. Teisel juhtumisel tahtis kaitse rahukohtus täiesti maha kiskuda kaebealuse ettenäitamise protokollis tähtsust, kasutades protokollis toodud sõna „nähtavasti“ selles mõttes, et tunnistaja kahtleb selle juures, kas ettenäidatav isik on sama, keda tema nägi kuriteo puhul. Seisukorda päästis kohtusse ilmunud tunnistaja, kes seletas kategooriliselt, et tema tunneb kaebealuse.

Tihti kordub ka loogilise side puudus juurdlustes. Juurdlust lehitsedes, võib nä-

ha, näiteks, ametnik on käinud valerada-sid. Pärast seda istub ta aga õigele süüalusele, kes ka oma süü tunnistab üles. Kuidas ametnik sarnase hüppe teinud, jääb tema saladuseks; juurdlusest pole seda näha. Enamasti on siin kaudsete või nõndanimetatud agentuurandmetega tegemist. Juurdluse käik oleks arusaadav, kui juurdlust toimija ametnik protokolleeriks ka sarnaste andmete saamist. Üldse peab kujundama lõpetatud juurdlus loogilise terviku.

Lõpuks, oleks otstarbekas, kui politsei eriti kriminaalpolitsei juurdluse üleandmise juures rahukohtunikule täpsemalt kvalifitseeriks kaebealuse süüdistuse. Juurdluste üleandmisel, näit. varguste kohta, piirduks harilikult trafareetilise r. tr. s. § 169, kuna § 170, rääkimata teistest, võetakse harva tarvitusele. Seadku juurdlusi toimija kriminalist ennast süüdistaja osas ja püüdku oma juurdluse andmetel seada üles põhjendatud, loogiline süüdistus. Siis näeb tema varsti, missuguste puuduste all kannatab tema juurdlus.

Näpujälgede tõendusjõust.

Mõne aja eest käis välismaade ajakirjandusest teade läbi, et ühel Pariisi arstil on läinud korda leida meetodi, kuidas kõrvaldada sõrmeotsade nahka, nii et kaovad papillaarjooned (v. „E. Politseileht“ nr. 17 s. a.). Kui asja hakati lähemalt uurima, selgus, et tegemist on Pariisi arsti, kes pealegi veel eelkaristatud, läbipaistva reklaamiga ja et daktüloskoopial pole karta hädaohtu. Kõige paremaks tõenduseks sellele on, võib olla, asjaolu, et kuritegijad pole katsunud lahti saada äraandlikkudest papillaarjoontest operatsioonide abil.

Üldiselt peab tähendama, et viimasel ajal katsutakse mõnelt poolt vähendada näpujälgede tähtsust, püütakse näidata, et näpujäljed tõendusabinõuna ei või enam etendada suurt osa, sest olevat võimalik näpujälgi võltsida. Nagu selgub allpool toodust, ei ole näpujälgede võltsimise hädaoht kuigi suur, sest ühelt poolt on nende võltsimine üldse väga raske ja teiselt poolt on võrdlemisi kerge kindlaks teha, kas näpujäljed on võltsitud või mitte. Hoonis suurem on hädaoht, et kriminalistid, kelle alatasa tegemist näpujälgedega tunnevad kahtlust daktüloskoopia vastu tänu just mitmelt poolt esiletoodud ebaõigetele kaalutlemistele. Viimane asjaolu oli muuseas

ka põhjuseks, mis pärast Berliini 1. a. politseikongressil kõneall olevat küsimust harutati pikemalt, kusjuures ettekannetega esinesid tuntud spetsialistid sellel alal (Dr. Reimer, Dr. Schneikert jne.).

Kõige pealt tuleb küsida, et jõuda segusele asja kohta: kas on juba kusagil teopaigal leitud võltsitud näpujälgi? Küsimusele tuleb vastata eitavalt. Ükski politseiasutus maailmas pole senini veel teatanud, et kuriteopaigal leitud näpujäljed oleksid osutunud võltsituteks; politseiasutused, kelle poole pöörduki küsimuse igakülgselt valgustamiseks, teatasid harilikult veel, et ka kohtud on võtnud arvesse näpujälgi, mis teopaigal leitud, ja et pole tulnud ette juhtumist, kus mõni kohus oleks avaldanud arvamist, et leitud näpujäljed võiksid võltsitud olla. Nii et teine küsimus: kas võib üldse võltsida näpujälgi on õieti teoreetiline, tegelikus elus pole ta tähtis.

Kriminaalametnikud teavad kõik hästi, et paljud kuritegijad katsuvad hoiduda näpujälgede teopaigale jätmisest seega, et nad töötavad kinnastes. Varemadel aegadel tarvitati eestkätt kummist kindaid, nagu neid tarvitavad arstid lõikuste tegemisel, viimasel ajal on mindud üle harilikku-

de kinnaste tarvitamisele. Muuseas on ka meil juba toimetatud kuritegusid kinnastes. Mitmel puhul on see kuritegijate trikk ka ebaõnnestunud: kindad tõmmati maha, kui nad segasid töötegemist või kui tuli liikuda pimedas ruumis ja käte abil teed otsida. Tihti peale kulusid kindad läbi (eriti sõrmeotsad) ja lõpuks visati kindad kõrvale suure rõõmuga, kui kauaotsitud saak oli käes; nii et mõnel korral juhtub, et näiteks, rahakapi välised seinad ei näita mingisuguseid näpujälgi, küll aga võib neid leida kapi sisemistelt seintelt. Ka vahiallviibijad kuritegijad püüavad mõnikord oma näpujälgi varjata, selleks kasutatakse mitmesuguseid happeid, mille abil hävitatakse papillaarjooned. Suurt tulu see aga ei too kuritegijatele. Nagu tähendab salanõunik Heindl, leidub kuritegijate seas ikkagi vähe sarnase kindla iseloomuga isikuid, kes enese piinamise abil katsuvad oma sõrmede otsi moonutada; teiselt poolt ei ole sellest ka kasu. Sõrmeotsad paranevad ja ühtlasi ilmuvad uuesti papillaarjooned, mis täitsa samasugused on kui endised.

Hollandi sandarmite juhataja, kapten van Houten, tõstis näpujälgede võltsimise küsimuse rahvusvahelises kriminaalpolitseilises komisjonis. Nimelt saatis ta — enne Berliini kongressi kokkuastumist — tähendatud komisjonile kirja ja palus harutamisele võtta kirjatüki, mis ilmus 1. a. märtsil Ameerika Ühisriikide ajakirjas „The Progressive“. Ühtlasi tegi kapten van Houten ettepaneku komisjonile pöörduda Ameerika vastavate võimude poole, et teada saada, kuidas vaadatakse Ühisriikides selles kirjatükis toodud andmetele, millest allpool jutt. Van Houten soovitas seejuures pöörduda Ameerikas asuva rahvusvahelise organisatsiooni poole „Association of Chiefs of Police“.

Tähendatud ajakirjas ilmus artikkel pealkirjaga „Wehde hävitab usu näpujälgedesse“. Kirjatüki järele otsustades, olevat keegi Albert Wehde tõendanud kohtu ees, et ta olevat leidnud uue meetodi näpujälgede võltsimiseks, ja olevat ka kohtule esitanud vastavaid tõendusid. Nende tõenduste abil olevat tal läinud korda saada kohtult õigeksmõistva otsuse kellegi kaebealuse kohta. Asjatundjana olevat kohtuistungist võtnud osa William M. Evans, Chicago linna politseivalitsuse otsimisosakonna ametnik. Artiklis tähendatakse: John Cominsky oli teist korda Morrisoni kohtu ees Illinois'i osariigis. Teda kahtlustati telefoniametniku prl. Ma-

rie Mc. Kee tapmises, keda surmati septembrikuus (1925. a.). Kohtunikuks oli C. J. Harle. Prl. Kee tapeti Fultoni linnas telefonikeskjaamas, kus ta oli ametis ja, valvekorras olles, magas. Cominsky ise on farmer, Ühisriikides sündinud, 39 aastat vana. Esimesel kohtulikul harutamisel ei suutnud kohus jõuda ühisele arvamisega. Cominsky vastas esimesel kohtuistungil külmavereliselt ette pandud küsimustele, keerulisemad risküsimusedki ei suutnud kõigutada ta rahu. Nüüd võeti abiks daktüloskoopia. Kaebealuse kaitsja J. J. Ludens of Eberling Illinoisist palus kohtu ette kutsuda Albert Wehde Chicago, kes olevat hea näpujälgede spetsialist. Kohus täitis kaitsja soov. Kohtule seletas Wehde, et tema tegevat neli aastat tegemist daktüloskoopiaga ja tal olevat läinud korda leida meetodi, kuidas võltsida näpujälgi! Tema võivat võltsimisi toimetada nii osavasti, et eriteadlasedki ei saavat teha vahet võltsitute ja õigete näpujälgede vahel. Wehde seletas veel, et ta olevat üks raamatu autoritest, mis käsitleb näpujälgede võltsimise küsimust.

Võrreldes teopaigal leitud näpujälgi Cominsky näpujälgedega, mis viimaselt võeti kohtu ees, jõudis Wehde otsusele, et jälgedega jooned ei lähe ühte ja et üldse on vahel mõlemate näpujälgede vahel. Wehde tegi asja harutamisel kohtule isegi ettepaneku pealt vaadata, kuidas ta võltsib jälgi, kuid kohus ei olnud sellega päri prokuröri vastuseismisel. Cominsky salgas tapmist, näitas, et ta mõrtsukatöö kordasaatmise ajal viibis oma õe juures. Cominsky mõisteti kohtu poolt õigeks ja tervele protseduurile näpujälgede osas vaadati kui Wehde poolt saavutatud võidu peale võitluses, mis tema algas kolm aastat enne protsessi näpujälgede kui tõendusabinõu vastu.

Wehde on raamatu autor „Since Leaving home“; tema sattus 1921. a. vangina Leavenworthi, kus tal tuli viibida kolm aastat (meest süüdistati sõjariistade salajasel toimetamises Ida-India revolutsioonääriledele enne Ühisriikide osavõttu maailmasõjast). Wehde vabastati enne tähtaega armuandmise teel presidendi Hardingi poolt. Vanglas olles puutus Wehde tihti kokku ühe politseiohvitseriga Oklahomast, kes tegi palju tegemist näpujälgede uurimisega. Selle tagajärjel tuli Wehde mõttele hakata võltsima näpujälgi: see olevat temale ka (nii seletatakse kõneall-olevas ajakirja artiklis) täielikult õnnestunud: ta olevat leidnud uue ja kerge

võltsimismeetodi. Kirjatükis tähendatakse, et mõned Ühisriikide kohtud (New-Orleansis, Jerseys ja Orange Countys) ei mõistvat enam isikuid süüdi ainult leitud näpujälgede põhjal (kas see tõelikult on nii, seda pole praegu veel teada), arvesse võttes Wehde raamatu.

Üht võib kõige selle kohta kindlasti öelda. Arvatavasti oleksid kõik kohtud maailmas talitanud Cominsky asjas nii, nagu talitas Ühisriikide kohus, s. o. õigeks-mõistva otsuse teinud. Sest esmalt suutis kaebealune tõendada oma alibit ja teiseks ei olnud — ka Wehde arvates — näpujäljed kuriteopaigal ja kohtualuse näpujäljed identsed. Tähendab, Cominsky õigeks-mõistmine ei näita ja ei tõenda veel midagi.

Arvesse võttes küsimuse suurt tähtsust, harutas kriminaalpolitsei komisjon, nagu teatab Dr. Reimer („Über die Beweiskraft des Tatort-Fingerabdruckes“) aprillikuus 1926 a. pikemalt van Houten'i poolt ülestõstetud küsimust. Lõpuks otsustati asja selgitamiseks pöörduda kompetentsete asutuste poole teadete saamiseks. Kõige pealt pöördi mõistagi Ühisriikide vennaseltsi poole (juba eelpoolnimetatud Association of Chiefs of Police) ja paluti viimast vastata järgmistele küsimustele: 1) kas on tulnud ette juhtumisi, kus on kohtulikul harutamisel tehtud kindlaks, et teopaiga näpujäljed osutusid võltsituteks; 2) jaataval korral, kuidas pandi võltsimisi toime ja missuguste abinõude abil läks korda kindlaks teha, et tegemist on võltsimistega? Edasi küsiti veel, missugust muljet avaldab Wehde raamat, kas viimase autoriks on tõsine uurija või on kõik ainult reklaam sensatsioonarmastajale publikule. Lõpuks paluti ka teatada, kas vastab tõele, et Ühisriikide kohtud ei pane rõhku näpujälgedele ja eitavad nende tähtsust, kui, võib olla, kõik kohtud ei asu sarnasel vaatekohal, siis vast ehk mõned neist ja missugused nimelt? Samasuguste küsimustega pööras rahvusvaheline kriminaalpolitsei komisjon ka „International Association for Identifikation“ poole Washingtonis, otsimisbüroo poole Detroitis ja peale selle veel Euroopa daktüloskoopia keskkohade poole Amsterdamis, Berliinis, Brüsselis, Budapestis, Dresdenis, Hamburgis, Kopenhaagenis, Münchenis, Pariisis, Roomas, Londonis, Warssavis ja Zürichis.

Kuni Berliini politseikongressi kokkuastumiseni saadi järgmised vastused: Berliinist ja Münchenist teatati, et näpujälge-

de võltsimise juhtumisi tegelikult elus pole ette tulnud, kuigi see on iseenesest, vähemalt teoreetiliselt, võimalik. Berliini vastuses juhti veel tähelepanu kahele Dr. Schneikert'i sulest ilmunud kirjatükile „Die Polizei's“ ja „Deutsches Polizei-Archiv'is“, kus seda küsimust lähemalt käsitatud ja otsusele jõutud, et näpujälgede võltsimise võimalus ei võimalda mingit hädaohtu politseile. Ka Londoni politsei juhataja tähendas, et praktikas pole veel olnud sarnast võltsimise juhtumist. On muidugi võimalik näpujälgi üle kanda ühelt objektilt teisele. See oleks aga võimalik, kui on tegemist kuritegijaga, kellel on teise isiku näpujäljed ja kes oskab neid kasutada, s. o. tunneb meetodi jätta teopaigale teise inimese näpujälgi. Kuid sarnast juhtumist pole tulnud ette Londoni politsei tegevuses. Raske oleks ka arvata, et keegi kuritegija oleks tuttav vastavate komplitseeritud meetoditega. Rooma arvamine (prof. S. Ottolenghi) on, et võimalik on ette kujutada, et üks isik tarvitab teise näpujälgede kaarti ehk midagi muud sellesarnast selleks, et endale valmistada klisheed, mille abil võiks siis võõra isiku näpujälgi edasi anda. See on aga ainult teoreetiline võimalus, mis vast ehk kõlbaks Sherlock-Holmes'i romaanidesse, kuid mis võimatu tegelikult elus. Ainult advokaadid võivad katsuda kohtu ees oma klientide kasuks rääkida näpujälgede kui tõendusabinõu vastu; võltsimisi saab alati kindlaks teha. Kuigi klishee abil vajutatakse sinna, kus vaja, teise inimese näpujalg, ei tähenda see veel, et politsei hakkab ilmtingimata uskuma, et teopaigal viibiski see teine isik. On vaja ette võtta ainult füüsikaalilisi, mikrofüüsikaalilisi ja mikrokeemilisi uurimisi, et tarbekorral selgitada, kas on tegemist inimese näpujälgedega või klishee äratõmbega. Võiks vast mainida ainult üht: näpujäljed ja eestkätt nüüsgused, mis otsekohe pole näha — saadakse seetõttu, et higinäärmed eraldavad niiskust; kui on tegemist klisheega, ei saa sellest nähtusest muidugi juttu olla. Võiks eeldada, et kuritegija hõõrub klisheed keha küljes enne jälje vajutamist, kuid sarnasel korral ei saa jälg ühtlane, s. o. nüüsgune, nagu on õige näpujalg. Prof. Ottolenghi soovib siiski kriminaalametnikke, kellel tegemist näpujälgede uurimisega, pühendada põhjalikult kõigesse, mis ühenduses näpujälgedega, et tarbekorral ka võltsimisi kindlaks teha.

Ka Hamburgi, Amsterdami, Warssavi ja Budapesti politseivalitsused teatasid, et

neil vaadatakse väga skeptiliselt näpujälgedele võltsimise võimalusele. Budapestist teatati veel lisaks, et mõnel korral on kohus kaebaluseid süüdi mõistnud ainult daktüloskoobiliste andmete alusel (näit. Danose mustlaste asi). Dresdenist saabus samasugune negatiivne seisukoht. Dresdeni politseivalitsus ei eita, nagu teisedki teoreetilist võimalust, arvab aga, et asi on iseenesest niivõrra keeruline, et tegelikus elus ei tule selle nähtusega puutuda kokku. Samal arvamisel oli ka Shveitsi politseikeskvalitsus. Viini politseidirektor Dr. Schultz tähendas, et võltsimine muidugi on ettekujutatav, kuid praktiliselt tähtsusetu. Viinis oli kord juhtumine, kus kuritegijad katsusid tegelikult oma viisi võõraid näpujälgi muretseda teopaigale. Nimelt jäeti kohale peale murdvarguse toimepanemise tühi pudel, mille leidusid näpujäljed. Pudel oli ühe kolmanda isiku oma ja võeti kuritegijate poolt sihilikult kaasa, et kahtlust enda pealt veeretada. Kuid sama pudel saigi äraandjaks mees-tele. Politseil läks korda kindlaks teha isikut, kellelt pudel saadud, ja siis oli juba kerge sattuda õigetele jälgedele. Nii võiks ka juhtuda näpujälgede võltsijatega.

Muuseas puudutati näpujälgede võltsimise võimaluse küsimust ka Viini 1923. a. politseikongressil, kus ülikooli professor Dr. Klein esines vastava referaadiga. Ka sel korral oldi arvamisel, et võltsimisi ei viida tegelikult läbi. Et nüüd veel tagasi tulla Wehde raamatu juure, võiks üldse tähendada järgmist (Dr. Schneikert'i arvamine): Kui arvesse võtta näpujälgede võltsimise võimalusi, siis peab vahet tegema kahe isesuguse võltsimisviisi vahel. Esimesse võltsitud näpujälgede liiki kuuluvad „kohaletoodud“ näpujäljed. Siia võiks lugeda laudu, pudeleid jne., mis kannavad juhuslikkude inimeste näpujälgi ja jäetakse kuritegijate poolt sihilikult teopaika; tihtipeale katsuvad kuritegijad võtta täitsa kõrvalistelt isikutel näpujälgi sarnastele „tõendusabinõudele“ ja nii mõnigi ilmsüütu kodanik kuuleb, et ta sõrmede jälgi leiti, näit. tapmispaigalt. Mõnel korral aitavad kuritegijad üksteist näpujälgede andmisel: üks vajutab oma näpujäljed mingi asjale, mis teopaika „unustatakse“, kusjuures jäljeandja hoolitseb muidugi aegsasti tarviliku alibi eest.

Teine liik huvitab meid käesoleval juhtumisel rohkem; siia kuuluvad näpujäljed, mis võltsitakse kohal. Nende hulka tuleb arvata näpujälgi, mis juhuslikult kohalviibija jätab järgi või mis kohale jää-

takse kaasabilise poolt, kes aga siis kohe kaob alibi muretsemiseks. Nende sekka peab aga ka arvama näpujälgi, mis võib kohale jätta, tarvitades klisheed. Viimaste võltsimiste kohta peab kõigepealt veel kord tähendama, et tegelikus elus pole tulnud teha tegemist nendega. Siiski võib enesele teoreetiliselt kujutada ette, et katsutakse teopaigale jätta sarnaseid näpujälgi. Mikroskoobi abil tuleb, nagu juba eelpool tähendatud, asuda selgitamisele, kas on tegemist õigete või valenäpujälgedega. Võltsimist võib oletada ainult harukordadel ja seepärast tuleb enne tööle asumist hästi vaadata ja kombineerida, kas on võimalik ja mõeldav näpujälgede võltsimine käesoleval juhtumisel. Siin peab veel seega arvestama, et raske on kujutada ette, et keegi annaks vabatahtlikult oma sõrmede jälgi kuritegijale klishee valmistamiseks, sest tuleb arvestada sissekukkumisega, millest ei ole, võib olla, pääsu — teise heaks ja kasuks. Ja edasi: kuriteo toimepanemine on alati seotud suurte närvipingutustega; ei ole mõeldav, et kuritegija teopaigal täitsa külma-vereliselt võtab ette operatsioone, mis ühenduses valenäpujälgede jätmisega kohale; võib isegi juhtuda, et ta suure kiirusega jätab kohale ka oma näpujäljed. Meie näeme, et isegi siis, kui arvestada võltsimise võimalusega, eksiteele sattumise hädahoht politseile on väike. Seejuures ei tohi unustada seda, et kui võtta kõige keerulisem juhtumine, politseil ikkagi jääb võimalus kuritegu selgitada ja õiget süüalust leida — just tänu sellele keerulsusele. Oletame, et kuriteopaigal leiti X. näpujälgi, kes ise aga kuriteo toimepanemise ajal ei viibinud kuriteopaigal, ta jälgi toimetati klishee abil kohale. Midagi on politseil siiski käes, olgugi täitsa võõra või igatahes käesoleval korral kõrvalise isiku näpujäljed. Leides lõpuks selle isiku, kelle jäljed olid teopaigal, saab järjekindlal uurimisel kätte ka kuritegija enese. Üldse aga ei tohi unustada, et kuriteo avalikukstege- misel ei mängi osa ainult näpujäljed, kuigi neil on väga suur tähtsus.

Dr. Reimer juhtis omas kõnealoleva küsimuse selgitamiseks peetud referaadis tähelepanu ühele asjaolule, mis küllalt tähtis, et ta juures peatuda. Nimelt kavatsetakse tulevikus maalide, skulptuuride jne. võltsimiste ärahoidmiseks neid maale jne. varustada kunstniku näpujäljega. Igatahes on praegu sarnane kavatsus Pariisis käsil. Kui otstarbekohane see ka ei näi olevat võitluses maalide võltsimise vas-

tu, peitub selles siiski hädaoht. Sest on kindel, et sellest silmapilgust peale, kus võetakse tarvitusele näpujälgede jätmise kunstiteostele, algab tegelik näpujälgede võltsimine. Maalide võltsimine on niivõrd kasutoov kuritegu, et kõiki abinõusid tarvitatakse võltsimise teostamiseks. Siis oleks tõelikult see silmapilk tulnud, millest praegu veel ainult kõneldakse ja kirjutatakse.

Lõpuks olgu tähendatud, et see asjaolu, et näpujälgi võiks ehk vast võltsida, iseenesest midagi ei tohiks tähendada. See asjaolu ei vähenda põrmugi daktülos-

koopia tähtsust — ikka arvesse võttes, et üldse pannakse toime näpujälgede võltsimise kuriteopaigal. Ei ole olemas ühtki tõendusabinõu maailmas, mida pole võltsida võimalik. Näiteks võiks tuua asjaolu, et päevapildistatud inimgruppi võib mahutada ka sarnase isiku näopildi, kes ülesvõtmise ajal viibis kaugel päevapildistatud isikutest. Iga päevapiltnik suudab sarnase asjaga saada toime. Iga allkiria võib võltsida, iga pitsatit jne. Kriminalisti asi on igal korral tema käes olevaid tõendusuurida igakülgselt ja muuseas ka selgitada, kas pole tegemist võltsimisega.

Märkeid otsimiskorraldusest.

Hra Vonder juhtis „E. Politseilehe“ nr. 9 s. a. tähelepanu otsimiskirjade puudustele, kuid asjaolu on jäänud tumedaks: kes peab alustama otsimist siis, kui kaebealune on leidmata politsei poolt?

Meil on käesoleval ajal teoksil otsimiste korraldamine ja reguleerimine. Sihitakse sennapole, et politseil ei tuleks enam otsimist alustada, vaid kohtuvõimud teeks seda oma äranägemisel. Sarnane korraldus on viidud läbi Tallinna-Harju ja mõnes teises kriminaalkomissariaadis ülemuse suusõnalisel korraldusel. Korralduse läbiviimist põhjendatakse järgmisega. Politseil jääb kaebealune leidmatuks ja ta alustab otsimise kaebealuse areteerimiseks. Juurdlus saadetakse rahukohtunikule, kes omalt poolt alustab otsimise kaebealuse elukoha kindlakstegemiseks. Kaebealune tabatakse kusagil teises politseiasutuses ja saadetakse vastavalt otsimiskirja nõuetele tapiga otsiva politseiasutuse korraldusse, isik viibib tapis paar nädalat ja tuleb viimaks politsei poolt vabastada, sest rahukohtunik ei leia võimaliku olevat teda vahialla jätta. Kaebealune on viibinud seega asjata vahiall ja selle ärahooldmiseks tahetaksegi läbi viia uus korraldus.

Missugused asjaolud sundisid alustama üksteisele vastukäivate nõuetega otsimisi. Heites pilgu kriminaalpolitsei registratuuris olevale kahtlaste isikute kartoteegile, leiame neile küsimusile vastuse.

Politsei andmete järele on kaebealune tuntud kindla elukohata isikuna, kes toimib väikesi vargusi ja petmisi ning keda raske on tabada, seepärast alustaski politsei otsimist tema areteerimiseks. Rahukohtunik, saades politseilt juurdluse ja

vaadates asja läbi, leiab, et kuritegu on väike ja selle toimija alles karistamata, seepärast alustab otsimise elukoha kindlakstegemiseks. Keda siin nüüd süüdistada ja kes on teinud kergemeelse otsuse? Kui tahaksime leida süüdlase, siis otsime asjata, sest nii politseil kui ka rahukohtunikul on omalt seisukohalt õigus ja mõlemad talitasid olemasolevate andmete kohaselt õieti. Võiksime vast ainult praegust korraldust süüdistada, kuid see ei kuulu siia.

Kerkib teine küsimus: kas uus korraldus vähendab või suurendab otsitavate arvu? Minu arvates suurendab see otsitavate arvu tähendatud põhjustel vähemalt 10% võrra.

Politsei abidirektor Sooman kirjutab „E. Politseilehe“ nr. 49 l. a. järgmiselt: „Võimatu on politseil edukalt tegutseda demokraatlikus vabariigis, kui tal puudub kodanikkude enamuse kui suveräänse võimu usaldus ja poolehoid.“ Kas uus otsimiste korraldus suurendab või vähendab politsei vastu kodanikkude usaldust ja poolehoidu? Sellele küsimusele vastamine nõuab pikemat seletust, milleks järgmine näide: kodanikul on varastatud ülikond. Politsei tegi kindlaks, et varguse pani toime politseile tuntud väikeste varguste toimija ja kindla elukohata isik, kellega alati on korda läinud puigelda karistusest kõrvale. Isik jääb politsei poolt leidmatuks ja ta ei alusta üleriiklikku otsimist, sest vastava korralduse põhjal teeb seda rahukohtunik. Rahukohtunik, saades politseilt juurdluse, alustab otsimise elukoha kindlakstegemiseks. Kaebealusel ei ole kindlat elukohta ja seepärast on ta kaua aega otsitav. Viimaks saadakse ta

siiski kätte, kuid rahukohtunik on huvitunud ainult isikust, kuna ülikond ei ole talle tähtis. Kaebealune saab küll karistuse, aga kahjusaaja jääb omast ikkagi ilma. Sarnased lood korduvad ja kuritegijad hakkavad kasutama uut otsimiskorraldust, kui politsei nõrka külge oma kasuks.

Kui uut, praegu teoksil olevat korraldust politsei isiklike huvide seisukohalt vaadata, siis näeme, et näilikult oleme lihtsustanud tööd ja seega kergendanud politseiniku, eriti registratuuripidaja töökoormat ja kaitsnud nende huvisid. Politseikooli direktor Metsa „Administratiiv- ja finants-teaduste käsiraamatust“ loeme lhk. 89. järgmist: „... riigiteenija peab oma tegevuses olema õiglane ja tegutsema ühiskonna huvides, aga mitte oma isiklike huvides.“ Kui-

das on lugu uue otsimiskorralduse läbiviimisel õiglusega? Kas tegutseb politsei veel täies määras ühiskonna huvides? Nendele küsimustele peaks leiduma vastus juba ülaltehendus.

Loodan, et need read näitavad uue otsimiskorralduse vigu ja et nende vigade kõrvaldamiseks veel enne, kui see hilja ei ole, abinõud võetakse tarvitusele. Meie otsimiskorraldus nõuab parandust, et kõrvaldada mitmekordset ühe ja sama isiku otsimist ühes ja samas asjas, aga ülaltehendatud meetodit meie ei või tarvitada sest siis kaotaksime kodanikkude usalduse politsei vastu. Minu arvates peaks peale hakkama siin kohtu ja politsei üksteisele lähendamisega ja alles siis mõne parema meetodi ühiselt välja töötama.

Tartsan.

Ametlik osa.

Käsu kiri siseministriumile 25. maist s. a. nr. 50.

Vabariigi valitsuse poolt 26. jaanuaril 1923. a. kinnitatud piirivalve palgamäärade § 2-se põhjal on määratud allnimetatud piirivalvuritele kolmeaastase vahetpidamata kiiduväärt teenistuse eest rahalist autasu.

Tallinna jaoskond.

1. Paldiski rajoon. Kord. ülem, veltveebel Anton Seber.
2. Tallinna rajoon. Valvur, reamees Johan Annus, valv., ream. Aleksander Jürgenson.
3. Jägala-Jõesuu rajoon. Valv. kapral Rudolf Prits.
4. Loksa rajoon. Kord. ülem, allohv. Alfred Leemet, valv., kapral Otto Ligi.

II. Narva jaoskond.

1. Vasknarva rajoon. Valvur, kapral Albert Hammer.
2. Mariinski rajoon. Valvur, reamees August Innus, valv., kapral Leopold Lokota, kord. ülem, van. allohv. Villem Aus., valv., kapral Richard Johanson.
3. Komarovka rajoon. Valv. kapral Rudolf Vest, valv., kapral Volde-mar Hinno, valv., ream. Jaan Matson, Anton Eikermann ja Karl Mägi.
4. Narva-Jõesuu rajoon. Kord. ül. k. t., noorem allohv. Edmund Teffo, valvur, kapral Anton Leevet, valv. kapr. Albert Tuuder, valv., kapr. Villem Matvei.

III. Peipsi jaoskond.

1. Alatskivi rjoon. Valv., ream. Ernst Herr.
2. Mehikoorma rajoon. Kord. ülem, n. allohv. Leonhard Kuusk, valv., ream. Johannes Hännmann, valv., ream. Nikolai Rosenberg.

IV. Petseri jaoskond.

1. Ledishtshe rajoon. Kord. ül. k. t., n. allohv. August Vaher, valv., kapr. Johannes Isak, valv., ream. Ferdinand Volmer.
2. Saputje rajoon. Valv., n. allohv. Richard Hank.
3. Valga rajoon. Valv., reamees Jaan Pooland.

V. Lääne jaoskond.

1. Haapsalu rajoon. Kord. ül. k. t., n. allohv. August Leppik, valv., n. allohv. Leopold Tischler.
2. Saaremaa rajoon. Valv., ream. Johannes Adfeldt.
3. Pärnu rajoon. Valv., reamees Mart Reimann.

VI. Ujuvad abinõud.

Van. motor., ream. Johannes Jriik, madrus, van. allohv. Nikolai Oleskin.

Politsei peavalitsuse poolt on antud luba Jaan Hendriku p. Pilisner'ile laskeriüstade ja laskemoonaga kauplemiseks Kilingi-Nõmmel, maksvusega 17. maini 1928. a.

Politsei peavalitsuse poolt on antud üle-riikliku korjanduse toimepanemiseks load: 1) 18. mail s. a. nr. 2334a. all — Ülemaalse Eesti Noorsoo Ühenduse keskjuhatusele 300 korjanduslehega kuni 1. septembrini s. a. ja 2) 21. mail s. a. nr. 310a all Eesti haridusliidu juhatusele 1000 korjanduslehega kuni 31. detsembrini. s. a.

Eesti Punase Risti peavalitsusele on antud luba 28. ja 29. mail s. a. üleriiklikku korjandust korjanduslehtede ja -karpidega toime panna.

Politseipeavalitsuses on registreeritud järgmised ajalehed:

Ajateht „Meie Kiir“ ilmub Tallinnas

kord nädalas; väljaandja ja vastutav toimet. — Heinrich Aal; „Meie Kiir“ trükitakse „Vaba Maa“ trükikojas Tallinnas; kuulutusleht „Inserata“ ilmub Pärnus tarvidust mööda kuni neli korda kuus; väljaandjad ja vastutavad toimetajad — Theodor Hahr ja Jakob Zube; „Inserata“ trükitakse: eesti- ja saksakeelne osa — Pärnus, A. Janson'i trükikojas, läti- ja saksakeelne osa — Valgas, Ed. Zimmermann'i trükikojas; ajakiri „Noorte Hää“ ilmub Tallinnas kord kuus; väljaandja — Erich Hansu p. Elmann ja vastutav toimetaja August Adevits; ajakiri trükitakse Tallinnas „Vaba Maa“ trükikojas.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 340. V. R. Küsimus. Kas tuleb arvata „R. T.“ nr. 43 — 26. a. § 2 p. 1c ja § 35 alla piirivalvurid — isikumaksust vabastamiseks.

Vastus. Tuleb arvata.

Nr. 359. „E. P.“ lugeja. Küsimus. 1) Kas end. kaitseväelasel, kes jäädavalt on heidetud välja kaitseväeteenistuse sõjaringkonna kohtu poolt (kui n. s. §§ 362 ja 1692 põhjal 8-kuulise türmiga ühes kõigi iseäral. õig. kaotusega ja n. s. § 58¹⁻² ettenäht. tagajärgedega karistatud), tuleb veel kunagi kaitseväeteenistuse kohuseid (näiteks, sõja korral) täita või on ta kõrvaldatud jäädavalt kaitseväest?

2) Kas vab. val. peaks andma tagasi kohtu poolt äravõetud iseäraseid õigusi ja vabastama karistusega ühenduses olevatest tagajärgedest, kui pöörduda ses asjas armuandmise palvega vab. val. poole?

3) Eitaval korral kelle poole peaks pöörama palvega, et vabastataks politsei valve alt (pol. valvealusena on veel olla 11 kuud), ja kas oleks võimalik saada siis välispassi, et võiks sõita Saksamaale hariduse jätkamiseks.

Vastused. 1) Ei ole jäädavalt kõrvaldatud.

2) Valitsus võib anda tagasi.

3) Peale armuandmise valitsuse poolt ei ole teist teed politsei valve alt vabanemiseks. Välispassi võib saada ainult peale vabakssaamise politsei valve alt.

Nr. 370. F. V. Küsimus. Kellele või kuhu tuleb kaevata usaldusarsti otsuse peale riigiteenija arstiabi arve mittekinnitamise puhul. Usaldusarst ei kinnitanud maalasuva riigiteenija poolt temale ette pandud eraarsti arvet põhjusel, et riigiteenija ei palunud temalt luba eraarsti poole pööramiseks. „Riigi Teataja“ nr. 3 — 1921. aastal avaldatud arstiabiandmise korra § 16. näeb ette, et maakohtades võib pöörduda eraarsti poole ka usaldusarsti loata. Samas paragrahvis ettenähtud tingimused on täidetud.

Vastus. Lõpuliikku vastust ei saa anda, kuna kõik asjaolud pole teada. Usaldusarsti otsuse peale võib kaevata otsekohele ülemusele.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Bergmann, Toomas Jüri p., v. a. Puistu vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 4.

Toom, Ann Jaagu t., v. a. Tarvastu vallaval. 14. 1. 20 a. nr. 1080.

Uibokand, Paul Peetri p., v. a. Värskavallaval. 1924 a. nr. 117.

Ratshjava, Jevdokija Ivani t., v. a. Irboska vallaval. 11. 11. 21 a. nr. 9478.

Siimon, Alma Jaani t., v. a. Viljandi linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 4996.

- Talts, Tõnis Mihkli p., v. a. Suure-Jaani alevival. 24. 3. 23 a. nr. 22.
- Puups, Jaan Mihkli p., v. a. Tuhalaane vallaval. 11. 3. 23 a. nr. 20.
- Tauts, Mari Hansu t., v. a. Tarvastu vallaval. 7. 1. 20 a. nr. 689.
- Martinson, Anna Mardi t., v. a. Suure-Kõpu vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 788.
- Mitt, Ella Ennu t., v. a. Oisu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 238.
- Jõgi, Jaak Jaani p., v. a. Viljandi vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 83.
- Mikk, Hans Tõnise p., v. a. Vana-Tänna-silma vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 348.
- Kärbis, Paul Johani p., v. a. Uue-Suislepa vallaval. 28. 1. 26 a. nr. 5.
- Utsu, Jaak Jaani p., v. a. Tarvastu vallaval. 8. 10. 20 a. nr. 1452.
- Tonts, Aleksander Miku p., v. a. Karula vallaval. 1921 a. nr. 1530.
- Kruusmägi, Andrus Karli p., v. a. Keina vallaval. 1920 a. nr. 579.
- Puulst, Jakob Kotre p., v. a. Sangaste vallaval. 1920 a. nr. 1108.
- Raud, Marie Ferdinandi t., v. a. Karula vallaval. 1921 a. nr. 1662.
- Rebane, Elmar Johani p., v. a. Laanemetsa vallaval. 1919 a. nr. 522.
- Krug, Valter Karli p., v. a. Sangaste vallaval. 1923 a. nr. 72.
- Praks, August Jaani p., v. a. Valga maak. pol. ülema poolt 1921 a. nr. 10265.
- Altsaar, Marie Jaani t., v. a. Sangaste vallaval. 1920 a. nr. 950.
- Lõhmus, Peefer Adami p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 1922 a. nr. 10657.
- Metusala, Artur Villemi p., v. a. Valga jsk. pol. komissari poolt 1927 a. nr. 1628.
- Titma, Alide Voldemari t., v. a. Valga maak. pol. ülema poolt 1922 a. nr. 11043.
- Altement, Selma Peetri t., v. a. Valga jsk. pol. kom. poolt 1927 a. nr. 1850.
- Punt, Minna Kusta t., v. a. Laanemetsa vallaval. 1919 a. nr. 299.
- Punt, Aksel Kusta p., v. a. Laanemetsa vallaval. 1919 a. nr. 298.
- Leetus, (Ledus), Olga Jaani t., v. a. Karula vallaval. 1920 a. nr. 663.
- Kask, Lydia Johani t., v. a. Laanemetsa vallaval. 1919 a. nr. 27.
- Anson, Liisu Adami t., v. a. Valga linna pol. ülema poolt 1919 a. nr. 2949.
- Kais, Johannes Peetri p., v. a. Karula vallaval. 1920 a. nr. 1040.
- Sibul, Jaan Henno p., v. a. Taheva vallaval. 1919 a. nr. 351.
- Matto, Liina Vardi t., v. a. Karula vallaval. 1920 a. nr. 1231.
- Melk, Paul Gustavi p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülema poolt 1921 a. nr. 18144.
- Kahro, Kristjan Otto p., v. a. Laatre vallaval. 1925 a. nr. 241.
- Trahv, Anna Johani t., v. a. Kaagjärve vallaval. 1919 a. nr. 400.
- Kaasik, Oskar Jaani p., v. a. Tallinna linna pol. 2. jsk. ülema poolt 1925 a. nr. 2430/261074.
- Kiivit, Vidrik Johani p., v. a. Keeni vallaval. 1921 a. nr. 355.
- Nirk, Leena Hansu t., v. a. Tallinna linna pol. ülemalt 19. 6. 20 a. nr. 5129.
- Mandel, Ferdinand Villemi p., v. a. Lasnamäe jsk. pol. kom. 5. 3. 26 a. nr. 79.
- Mandel, Aline Anna t., v. a. Lasnamäe jsk. pol. kom. 6. 12. 26 a. nr. 474.
- Pitsner, Mart Joosepi p., v. a. Tallinna pol. 3. jsk. ülemalt 8. 1. 20 a. nr. 5075.
- Iilga, Sophie Ferdinandi t., v. a. Tallinna pol. 3. jsk. ülemalt 18. 12. 19 a. nr. 4689.
- Pinder, Hilda, v. a. Lasnamäe jsk. pol. kom. 24. 3. 25 a. nr. 294.
- Vaht, Sofie Peetri t., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 1922 a. nr. 446.
- Kado, Hilda Tõnu t., v. a. Tall. linna 2. jsk. pol. kom. 31. 1. 25 a. nr. 581.
- Aro, Robert, v. a. Narva-Jõesuu alevival. poolt 20. 8. 20 a. nr. 670.
- Külhallik, Meeta, v. a. Rägavere vallaval. 16. 9. 24 a. nr. 91.
- Kesk, Anna, v. a. Narva-Jõesuu pol. jsk. ülemalt 1919 a. nr. 356.
- Valgesnaulov, Anna, v. a. Joala vallaval. 9. 1. 20 a. nr. 443.
- Erich, Karl, v. a. Narva linna pol. ülema poolt 16. 2. 20 a. nr. 20203.
- Pudel, Bernhard, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülema poolt 2. 7. 20 a. nr. 9814.
- Müller, Henriette, v. a. Narva-Jõesuu jsk. pol. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 951.
- Penna, Robert, v. a. Narva linna pol. ülemalt 1919 a. nr. 11422.
- Pikov, Jakob, v. a. Vaivara vallaval. 3. 2. 20 a. nr. 367.
- Gruube, Jakob, v. a. Narva-Jõesuu pol. ülemalt 20. 12. 19 a. nr. 1053.
- Lohi, Vilhelmine-Katarina, v. a. Kunda-Malla vallavalits. 13. 1. 1925 a. nr. 421/177642.
- Keeser, Ida, v. a. Narva linna pol. 1. jsk. ülemalt 14. 7. 24 a. nr. 28/120164.

- Väljar, Jüri, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 30. 6. 23 a. nr. 1360.
- Nerska, Elmira-Helene Gustavi t., v. a. Tall. linna pol. ülemalt 5. 2. 20 a. nr. 4448.
- Norgten, Jaan Andruse p., v. a. Urvaste vallaval. 29. 11. 19 a. nr. 1.
- Treufeldt, Arnold Hendriku p., v. a. Helme vallaval. 25. 8. 25 a. nr. 283.
- Ise (Ihse), Eleonore-Anette Ernsti t., v. a. Tartu linna 1. jsk. pol. kom. 13. 9. 26 a. nr. 1123.
- Tentsmann, Hilda Danieli t., v. a. Kavastu vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 462.
- Tigason, Eugenie Jakobi t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 4. 12. 19 a. nr. 2520.
- Kadak, Julianna-Elisabet Johani t., v. a. Järvesuu vallaval. 26. 7. 23 a. nr. 279.
- Kiisk, Karl Johani p., v. a. Kambja vallav. 13. 6. 24 a. nr. 43. (1738)
- Vedder, August Karli p., v. a. 2. jsk. pol. komissarilt Tartus, 11. 1. 27 a. nr. 8032. (1739)
- Prakson, Hendrik Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 13. 7. 23 a. nr. 1266. (1740)
- Sahk, Julianna Jakobi t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 29. 11. 19 a. nr. 2416. (1741)
- Schults, Liine Rosalie Andresè t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 22. 12. 19 a. nr. 7444. (1742)
- Miglaui, Anna Loviise Adami t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 5. 5. 20 a. nr. 13762. (1743)
- Sanmann, Johannes Jüri p., v. a. Jõgeva vallav. 5. 1. 23 a. nr. 3/002162. (1744)
- Nurtemberg, Karl Jüri p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 7. 3. 24. a. nr. 2493. (1745)
- Sauter, Linda Oskari t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 6. 5. 20 a. nr. 13810. (1746)
- Nigol, Voldemar Karli p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 3. 12. 20 a. nr. 16233. (1747)
- Leetsi, Helene Karli t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 8. 1. 20 a. nr. 10506. (1748)
- Kupper, Ida Joosepi t., v. a. Ropka vallav. 10. 8. 19 a. nr. 589. (1749)
- Erusk, Amanda Mardi t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 17. 12. 19 a. nr. 4666. (1750)
- Tauts, Anna Hansu t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. komissarilt 6. 9. 26 a. nr. 7388. (1751)
- Lapteva, Tatjana Aleksandri t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 13. 12. 24 a. nr. 3863. (1752)
- Tekkel, Liisa Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 3. 2. 20 a. nr. 9653. (1753)
- Iitt, Pauline Jaani t., v. a. Vana-Kuuste vallav. 4. 6. 21 a. nr. 838. (1754)
- Oolep, Arnold Mihkli p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 12. 11. 25 a. nr. 296652/5652. (1755)
- Illi, Liisa Jakobi t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 6. 12. 19 a. nr. 3661. (1756)
- Leppik, August Mihkli p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. ülemalt 26. 11. 24 a. nr. 2216. (1757)
- Lemming, Leena Hendriku t., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 11. 12. 19 a. nr. 5457. (1758)
- Grosberg, Voldemar Joh. p., v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 11. 4. 23 a. nr. 751. (1759)
- Maiste, Ludmilla Jaagu t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. ülemalt 26. 9. 22 a. nr. 14506. (1760)
- Mägi, Armanda, v. a. Narva linna pol. ülemalt 28. 3. 22 a. nr. 30943. (2124)
- Reial, Arnold, v. a. Narva linna pol. ülemalt 15. 12. 21 a. nr. 30388. (2125)
- Karasev, Anna, v. a. Skärjatina vallav. 10. 4. 24 a. nr. 307.
- Kümnik, Elviira, v. a. Narva linna pol. 3. jsk. ülemalt 21. 2. 25 a. nr. 220. (2126)
- Gorlov, Valentin, v. a. Kose vallaval. 1922 a. nr. 101. (2401)
- Liidemann, Juuli, v. a. Kose vallaval. 26. 2. 19 a. nr. 216. (2402)
- Vagonov, Viktor, v. a. Naroova vallav. nr. 78.
- Lust, Anette, v. a. Narva linna pol. ülemalt 27. 4. 21 a. nr. 28466. (2128)
- Tuur, Voldemar v. a. Narva linna pol. ülemalt 5. 11. 20 a. nr. 26514. (2129)
- Guljajev, Efrem, v. a. Kose vallav. 5. 1. 22 a. nr. 760. (2403)
- Juhtund, Robert, v. a. Narva linna pol. ülemalt 2. 3. 20 a. nr. 20744. (2130)
- Laos, Voldemar, v. a. Narva linna pol. ülemalt 13. 4. 23 a. nr. 988/063059. (2131)
- Rootmann, Elviira, v. a. Illuka vallaval. 10. 12. 19 a. nr. 416. (2132)
- Trumm, Pauliine, v. a. 3. jsk. politseikomissarilt Narvas 21. 4. 26 a. nr. 184. (2133)

- Sorokin, Antonina, v. a. Kose vallaval. 7. 12. 21 a. nr. 540. (2404)
- Mägi, Lisette, v. a. Narva linna pol. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 596. (2134)
- Laadmann, Pauliine, v. a. Narva linna pol. ülemalt 1922 a. (2135)
- Rasputin, Egor, v. a. Skarjatina vallaval. 29. 12. 26 a. nr. 706.
- Aleksejev, Efrosinja, v. a. Skarjatina vallaval. 4. 1. 21 a. nr. 50.
- Magartsov, Peeter, v. a. Skarjatina vallaval. 15. 3. 21 a. nr. 874.
- Viikmann, Erna, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 11. 5. 22 a. nr. 620. (2701)
- Blande, Siegfried, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 1920 a. nr. 11991. (2702)
- Vilde, Amalie, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 7. 1. 20 a. nr. 4888. (2703)
- Miller, Anna, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 14. 9. 25 a. nr. 2358. (2704)
- Vendach, Lilly, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 26. 2. 19 a. nr. 12276. (2705)
- Sirel, Elmiire, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 1924 a. nr. 431. (2706)
- Laar, Eduard, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 1921 a. (2707)
- Ernits, Vsevolod, v. a. Narva linna pol. 3. jsk. ülemalt. (2708)
- Päppel, Anette, v. a. Viimsi vallaval. 1923 a. nr. 73. (2709)
- Leppik, Marie, v. a. Väätsa vallaval. 3. 10. 20 a. nr. 1040. (2710)
- Sorokin, Margarethe, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 1924 a. nr. 1448. (2711)
- Altrof, Viktor, v. a. 2. jsk. pol. komisariilt Tallinnas 1926 a. nr. 1311. (2712)
- Koch, Johannes, v. a. Ambla vallaval. 1923 a. (2714)
- Valdner, Jaan, v. a. Lõve vallaval. nr. 271. (2715)
- Preitof, Bernhardine, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt nr. 12443. (2716)
- Johanson, Voldemar, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt nr. 9609. (2717)
- Veber, Hilda, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. ülemalt nr. 1896, 1925 a. (2718)
- Eberling, Sinaida, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt 1925 a. (2719)
- Marland, Hans, v. a. Tall. linna pol. ülemalt nr. 7490. (2720)
- Karmet, Alma, v. a. Kloostri vallaval. 1926 a. nr. 771. (2721)
- Saar, Anna, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 13. 2. 25 a. nr. 853. (2723)
- Nõmberg, Erika, v. a. Palmse vallaval. 1919 a. (2724)
- Aug, Hans, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 22. 1. 20 a. nr. 6284. (2725)
- Sauring, Olga, v. a. Moisekatsi alevival. 1924 a. (2726)
- Viederfeldt, Eduard, v. a. Peningi vallaval. 6. 7. 23 a. nr. 90. (2727)
- Kreitsberg, Jakob, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 21. 1. 25 a. nr. 214. (2729)
- Jurgen, Oskar, v. a. Sv. varustusvalitsuse ülemalt 1919 a. (2730)
- Kallikivi, Priidu, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 1. 20 a. nr. 7449. (2824)
- Boberg, Olga, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 5. 2. 20 a. nr. 4324. (2825)
- Schultz, Peeter, v. a. Holstre vallaval. 8. 1. 21 a. nr. 1144. (2826)
- Dutshinski, Vio, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 26. 11. 19 a. nr. 254. (2827)
- Kolga, Anton, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 9823. (2828)
- Budberg, Otto, v. a. Kirbla vallaval. 29. 3. 20 a. nr. 1204. (2829)
- Hindov, Adelaide, v. a. Räpina vallaval. 30. 3. 22 a. nr. 2470. (2830)
- Laur, Eduard, v. a. Ulila vallaval. 20. 5. 1925 a. nr. 80/185673. (2831)
- Vähi, Herbert, v. a. Tall. linna pol. sadama jsk. ülemalt 3. 2. 25 a. nr. 681/21567. (2832)
- Poljakov, Sofia, v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. ülemalt 27. 1. 21 a. nr. 242.
- Kreemann, Voldemar, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 8. 5. 20 a. nr. 10344. (2834)
- Arjasepp, Alma, v. a. Tuhalaane vallaval. 17. 4. 25 a. nr. 41/210698. (2835)
- Sersant, Johanna, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 21. 8. 22 a. nr. 213. (2836)
- Tamm, Jakob, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 26. 11. 24 a. nr. 3604/190681. (2837)
- Leppik, Johan, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 1. 4. 23 a. nr. 719/060080. (2839)
- Martens, Liisa, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. ülemalt 2. 1. 20 a. nr. 4985. (2840)

- Adams on, Johanna, v. a. Paide pol. jsk.
ülemalt 16. 5. 22 a. nr. 2608. (2838)
- Iverson, Johan, v. a. Tall. linna pol. 1.
jsk. ülemalt 8. 3. 20 a. nr. 8305.
(2841)
- Elo, Johan, v. a. Tall. linna pol. 1. jsk.
ülemalt 15. 5. 22 a. nr. 857-a.
(2842)
- Aleksashin, Daniel, v. a. Tall. linna
pol. 1. jsk. ülemalt 28. 5. 24 a.
nr. 2754/152721. (2843)
- Kiil, Leopold, v. a. Tall. linna pol. 1.
jsk. ülemalt 25. 10. 20 a. nr. 11753.
(2844)
- Tulmin, Johannes, v. a. Tall. linna pol.
1. jsk. ülemalt 2. 1. 24 a.
nr. 2101/115090. (2845)
- Praker, Elisabeth, v. a. Tall. linna pol.
1. jsk. ülemalt 28. 11. 19 a. nr. 123.
(2846)
- Krabb i, Erich, v. a. Tall. linna pol. üle-
malt 29. 1. 20 a. nr. 2257. (2847)
- Neidorf, Reinhold, v. a. Tartu linna
pol. 1. jsk. ülemalt 22. 1. 25 a. nr. 103.
(2848)
- Akman n, Jaan, v. a. Tall. linna pol. 3.
jsk. ülemalt 10. 1. 24 a. nr. 3346.
(2904)
- Visnapuu, Emilie, v. a. Tall. linna pol.
3. jsk. ülemalt 4. 3. 20 a. nr. 8116.
(2905)
- Jakovlev, Pauliine, v. a. Tall. linna
pol. 3. jsk. ülemalt 12. 1. 20 a. nr. 4384.
(2906)
- Matvei, Leena, v. a. Kuivajõe vallaval.
31. 3. 20 a. nr. 1017. (2907)
- Stamberg, Alf. (2908)
- Valter, Johannes, v. a. Kogula vallaval.
11. 5. 23 a. nr. 74. (2909)
- Kappo, Heinrich, v. a. Narva linna pol.
ülemalt 19. 6. 19 a. nr. 24124.
(2910)
- Plaasman n, Juhan, v. a. Tall. linna
pol. ülemalt 27. 2. 20 a. nr. 13449.
(2911)
- Veinberg, Sigrid, v. a. Kunda vallaval.
27. 1. 22 a. nr. 88. (2912)
- Treiman, Emilie. (2913)
- Hanson, Anton, v. a. Tall. linna pol.
5. jsk. ülemalt 11. 10. 25 a. nr. 1706.
(2914)
- Herman, Hilda, nr. 196. (2915)
- Hirt, Jakob, nr. 3843. (2916)
- Mahlstein, Anna. (2917)
- Nõmm, Oskar. (2918)
- Lessumägi, Adele. (2919)
- Reinberg, Arnold, v. a. Ulila vallaval.
16. 1. 23 a. nr. 17. (2920)

Siseministeeriumi politsei peavalitsus ostab

võistluspakkumisel:

- 1) Belgia a/s. Fabrique Nationale automaat-
püstoleid kal. 7,65 — 225 tükki,
 - 2) padroneid brovningule F. N. kal. 7,65 —
40.000 tk.,
 - 3) padroneid brovningule F. N. kal. 9—500 tk.
- Kinnised 20-margalise tempelmargiga va-
rustatud pakkumised tulevad peavalitsusele
ära anda kuni 9. juunini s. a. kell 10 hom.
Lähemaid teateid tingimuste kohta saab
politsei peavalitsuse majandustoimkonnalt
igal tööpäeval kella 10—14.

KUULUTUS.

Paide jaoskonna politseikomissar annab
teada, et 9. juunil 1927. a. kell 10 hommi-
kul müüakse Esna vallas

ENAMPÄKKUMISEL

Johannes Veege'si päralt olev varandus, mis
koosneb mööblist, koduloomadest, mitmesu-
gusest inventarist j. m., hinnatud 31.350
marga peale, kohtutrahvi sissenõudmiseks.
Müüdavaid asju ja loomi võib näha oksjoni
päeval kohal. Pakkumine algab hinnatud
summast.

Paides, 19. mail 1927. Nr. 441, 0164, 0138.

J. Tilling,

Paide jaosk. politseikomissar
Järvamaal.

Kuulutus.

Lasnamäe jaoskonna politsei abikomissar
annab teada, et 10. juunil 1927. a. kell 12 päe-
val müüakse a.-s. Dvigateli ruumis Tallinnas,
S. Tartu mnt. nr. 81, teistkordsel enampäkku-
misel a.-s. „Dvigateli“ päralt olev varandus,
mis koosneb 72 raudtee-vaguni telgedest, val-
mis treitid, hinnatud 738.000 marga peale, kin-
nisvaramaksu sissenõudmiseks. Müüdavaid
asju võib näha oksjoni päeval kohal. Pakku-
mine algab pakutavast summast.

Tallinnas, 25. mail 1927. a.

J. Tobias,
Politsei abikomissar.

KUULUTUS.

Balti puuvillavabriku jsk. politsei abiko-
missar kuulutab seega, et „E. Politseilehes“
nr. 14 — 9. apr. 1927. a. väljakuulutatud ja
31. maiks s. a. määratud Jaan Valki kinnis-
vara müük oksjoni teel, mis asub Niidi tä-
naval nr. 42 all Tallinnas, on

muudetud võla tasumise tõttu.

Tallinnas, 24. mail 1927. aasta.

M. Morrison.

Balti puuvillavabriku jsk. politsei
abikomissar Tallinnas.